

flor de card

SANT LLORENÇ DES CARDASSAR

gener de 1981

aquest mes:

Reflexions
Alcem el cap!
L. del Vasto
Espipellades
La bandera
El cec...
Els 4 clotets
Pau i guerra
Cròniques
Costums
Instruments
Ès racó
Lletres
Una cançó
Fulles
Història
Albertí
De pilotes
Balanç
Cardassar
Si lleu...

reflexions

En aquest escrit no vull incloure els regidors de Son Carrió perquè encara que facin feina per un mateix Ajuntament, crec que no és correcte que els jutgi un llorençf.

Abans de les eleccions municipals, el Grup Independent de Sant Llorenç va fer una enquesta al poble, demanant una sèrie de coses per tenir més o manco una idea de lo que volien els llorencins. Això havia d'esser sempre una ajuda pels regidors que sortissin elegits, tant del Grup Independent com pels altres grups. L'enquesta va esser publicada més tard en aquesta revista.

Quan el Grup Independent em va dir per ajudar-los, jo vaig acceptar perquè em va agradar la idea, ja que això suposava el tenir un contacte amb la gent del poble i sobre lo que volia. Per cert va ser una experiència molt bona. Quan entrava a una casa i els explicava de què anava la cosa em solien contestar quasi sempre, però també em solien dir -i ben pensat no era gens estrany que m'ho diguessin- que lo que feia tant mateix no serviria per a res, que una vegada elegits no farien cas del poble, que no tendrien en compte res de lo que jo escrivia. Jo no els volia creure i seguia anant de casa en casa demanant a la gent què volia pel poble i dient a tothom que canviaria, que no seria com abans, que el poble comptaria sempre per als nous regidors i que se faria lo que el poble digués. Anava equivocant. El poble sabia lo que deia. El qui no ho sabia era jo, que sempre vaig confiar amb la gent que es presenta va a les eleccions. Ara em sap greu haver perdut un temps per defensar i ajudar a uns homes que creia que ens canviarien el poble. Ara només em queda dir una altra vegada, com he dit ja altres vegades: aquí no ha canviat res!.

Me limitaré només, per no fer aquest escrit massa llarg, a comentar l'enquesta.

Abans els plens es feien al cafè o on anàs millor. Ara es fan a l'Ajuntament, però vé a ser igual, ja que no hi va ningú. ¿Perquè no hi va ningú, senyors regidors?.

Abans el batle era el que comandava, sense tenir oposició. Ara és l'oposició que comanda sense el batle. ¿Perquè senyor batle?.

Abans el qui duia el maneig de l'Ajuntament ningú no sabia cert qui era. Segons l'enquesta era el poble qui l'havia de dur. ¿Qui el duu ara, senyors regidors?.

Abans, a l'hora de fer una cosa important bastava el batle per fer-la. Segons l'enquesta, per les coses importants s'havia de demanar al poble. ¿Es que no heu fet res important, senyor batle?.

Abans els que tenien bo no pagaven els impostos. Segons l'enquesta tot hom havia de pagar segons lo que tenien. ¿Com podem sobre que això se fa, senyors regidors?.

Abans el camió dels fems no era del poble. Segons l'enquesta s'havia de comprar un camió. Això s'ha fet, però ¿no té res que dir d'aquesta compra, senyor batle?.

Abans l'Ajuntament posava en el poble lo que li anava bé, o lo que donava més comissió. Segons l'enquesta el poble volia posar en primer lloc una ambulància i la canalització d'aigües. ¿Senyors regidors, que esperen a fer-ho quan ja no hi siguin?.

Abans l'Ajuntament no punyia enlloc. Segons l'enquesta havia de punyir perquè es posàs un ambulatori i un millor transport. ¿Ha anat mai amb el tren, senyor batle?.

Abans l'Ajuntament millorava lo que venia be, no lo que era necessari. Segons l'enquesta s'havia de millorar en primer lloc l'escola. ¿Senyor batle, senyors regidors, ¿perquè esperen que caigui per millorar-la?

Podria posar moltes més coses per comparar l'Ajuntament d'abans amb el d'ara, però es faria molt llarg. Si els regidors i el batle tenguessin un poc de consideració amb el poble i els sobràs un poc de temps, els demanaria si em poden contestar aquests "perquè" que he demanat.

A lo millor, el mes que vé demanaré al batle què és el socialisme, a la UCD què és la democràcia i al regidor que queda dels Independents, ja ho pensaré, que també li voldria demanar moltes coses.

Antoni Sansó

alcem el cap!

Per l'any 1715 Felip Vè implantava en el Regne de Mallorca el règim de la Nova Planta, que fou l'encarregat d'abolir tots els drets dels mallorquins. D'aquesta manera feia ull un sistema que havia durat cinc segles. Per aquell temps ja s'implantaren lleis, costums i llengua estrangeres. Malgrat tot la seva intenció tan sols era acabar amb la personalitat del poble mallorquí, per tenir-lo més bo de governar. Tan sols el fet d'estar aïllats ens ha salvat d'una pèrdua total de la nostra identitat.

Un altre cop pel nostre poble foren els quaranta anys de dictadura franquista. Aqueixa dictadura ara li podem agrair el fet de ser un poble dividit, sense uns ideals i amb una llengua castellanitzada.

El fet de ser un poble pacífic es deu, sobretot, a que sempre hem estat governats per gent de fora, tant si ens ha agradat com si no.

Com a mallorquí que som, crec que ha arribat l'hora d'alçar el cap per mirar de recobrar aquella personalitat que perdrem fa tants d'anys, lluitant pel meu poble i per la nostra terra, ara tan destrossada si tan vols per nosaltres mateixos, però sempre planificat per l'administració central.

Ja n'hi ha prou d'urbanitzacions, basta de destrossar el paisatge. Pensem en la nostra fauna, de cada dia més pobra i amb tendència a desaparèixer.

Lluitaré per la nostra llengua. Una manera de fer-ho seria escrivint i llegint en mallorquí. També als centres escolars ho podrien fer, i ja que n'hi ha que ho fan, ¿perquè no s'ha de fer a totes les escoles nacionals i privades? La gent de fora, resident aquí també es podria unir a aqueixa lluita, intentant comprendre i parlar la nostra llengua. No deixem decaure els nostres costums, que són realment els que ens identifiquen com a poble.

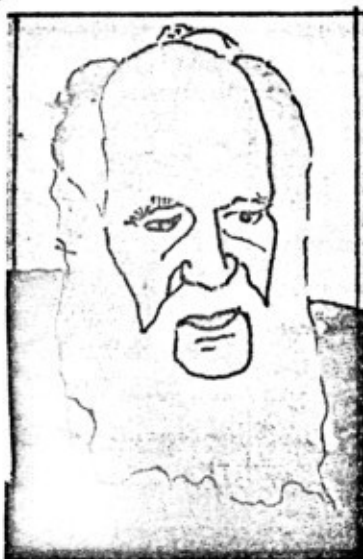
Si vertaderament ens sentim mallorquins de bons de veres, serem tots que lluitarem i no hi cabi cap dubte que amb el temps tornarem ésser els qui fórem fa tants d'anys, recobrant aquella personalitat que perdérem.

Rafel Melis

SERVEI DE PSICODIAGNÒSTIC I ORIENTACIÓ GABRIEL GENOVART S.
 Dificultats d'aprenentatge   Problemes emocionals
 Retard escolar   Exàmens psicotècnics
 Deficiències del llenguatge   Orientació professional
 Alumnes de EGB, BUP, COU i FORMACIÓ PROFESSIONAL

C/. del Sant Crist, 10 MANACOR

T/. 55 07 88

LANZA DEL VASTO

On va morir, a Múrcia?. De qui era fill?. On va néixer?.... potser són preguntes impertinents.

Qui era?

Per mi fou una persona. Un d'aquells pocs éssers humans que gosen dedicar tota una vida a la recerca de nous camins.

I dic persona perquè el pensament era per damunt tot. I dic persona perquè davant l'encreuada optà per deixar la vida fàcil del sou, del porret o del conyac davant el televisor.

La seva dèria: el pacifisme, i darrera això pensaments i obres.

Pensaments com "per tal de fer, primer hi ha que ser" i molts d'altres que es troben als seus llibres

"La peregrinación a las fuentes"

"Las cuatro plagas"

"Vinoba o la Nueva Perenigración"

"Comentario del Evangelio"

"Umbral de vida interior"

I l'obra, la vida, de les comunitats anomenades de "El Arca": homes i dones amb la pretensió de viure una vida plena i senzilla, reconciliats amb la vida en sí, amb els altres i amb la naturalesa. Homes i dones que cerquen trobar la més petita contradicció possible entre el creure i el dir, entre el dir i el fer, entre el fer individual i el fer col·lectiu.

Una comunitat sense sous, sense vendes, sense violència de cap tipus, semblants a les primitives comunitats cristianes.

L'obra de Lanza del Vasto (L'Arca), representa una tercera via, tant distant del capitalisme que ens porta el vent americà com del comunisme que ens porta el vent rus:

"Mai com ara el nostre món^{no} ha estat tan aprop de la unitat ni tan lluny de la unió.

De unificació en unificació, al absorbir els grans estats als petits o al juntar-los a sa òrbita, hem arribat al grau més perillós de divisió: la divisió en dos (Dos Blocs)".

Per això no és estrany que algú consideri a Lanza del Vasto de tendència dretana com també hi ha algú que el deu suposar rojot. Es un lògic perill que corren tots aquells que no entren en el joc d'una o altra banda.

El cos ja no hi és, però les obres queden.

Qualcú el va definir així: "Té quelcom de Moisés, de Miquel Angel, de Leonard da Vinci i de Tagore. Un octogenari hippy-franciscà. Mitat Orient, mitat Occident."

EpilPelLiAper, per J. Cortès

Es mes passat es dimonió que se'n cuida d'ets arxius de sa meva memòria me va fer oblidar es desig d'es Rector.

Trob que, amb ses vegades que l'hi vaig haver de demanar, ho paga be publicar-lo, enc que sigui amb retràs.

Vet-lo ací: SENY I BON HUMOR!

Ja he dit altres vegades que no sé si amb sa revista conseguim res, però lo cert és que en es darrer Ple, es municipal-ordenança (?) mos va posar una estufa.

Per cert, segons es Ple d'es desembre, aquest municipal deixarà prest es lloc d'ordenança -si no passa lo mateix que amb sos noms d'es carrers- i només ho haurà estat una temporada, com es batle, que per lo vist també és TEMPORER!

Aquesta no va de collonada.

S'està fent un ÍNDEX de tot lo que ha sortit fins ara a sa revista.

Tots es que el vulguin que mos ho facin a sebre i mos partirem es cost entre ets interessats.

Pareix esser que es dilluns de Sant Antoni hi havia una partida de llorencins que demaven firmes en contra de s'urbanització de Sa Dragonera.

Sé de bona tinta que en conseguiren més de cent, lo que demostra que, malgrat s'esperança sigui petita, sa voluntat de rebutjar un fet vergonyós encara hi és.

P'es poble ha corregut es rumor que a partir d'es mes que ve es plens començaran a trenc d'auga, i que es saig farà una crida per tots es caps-de-cantó.

Posats en contacte amb ses autoritats pertinents mos han assegurat que això és una mentida com unes cases, i que tot és una manobra per entelar sa transparent imatge informativa d'es nostro estimat Consistori.

M'han dit que havien sentit a dir que una dona havia dit que li havien dit a ella dins es forn que, a s'Ajuntament, allà on hi havia més teranyines era dins es despatx d'es recaptador d'imposts, i que de tantes que n'hi ha, no s'aclareix.

Així m'ho digueren i així ho pos.

També me digueren que un regidor de UCD havia dit a un altre regidor que no ho era, que si volia estar enterat de ses coses, lo que havia de fer era anar a ses reunions que es partit fa abans de cada ple.

Sagrades!

la bandera, l'escut...

Després de la conquesta de Mallorca, l'any 1229, per les hosts del rei En Jaume i durant tota la resta del segle XIII a l'illa no hi havia més nucli important de població que la Ciutat; a la part forana la gent vivia disseminada en alqueries i rafals, les incipients viles eren nuclis petitíssims de cases i sols no existia règim municipal local pròpiament dit, sinó que hi havia un batle comarcal (Felanitx, Porreres, Campos i Santanyí) el qual tenia per missió principal defensar els drets econòmics (delmes i censos) del rei, i a vegades també exercia de jutge, assessorat per cert nombre de prohoms, en qüestions de poca importància (petites bregues, fites mogudes de lloc, etc).

Es d'aquesta manera que els jurats de Ciutat i Regne de Mallorca tenien jurisdicció damunt tota l'illa. L'autoritat màxima era el lloctinent general i governador.

Quan morí el rei En Jaume el Conquistador (1276) deixà els seus regnes dividits als seus dos fills els infants Pere i Jaume; aquest tendria el Regne de Mallorca, el comtat del Rosselló, La Cerdanya, Montpeller, Carladès i Omeladès.

Hi ha gent que es pensa i creu que el conjunt de totes aquestes terres rebé el nom de Regne de Mallorca, denominació errònia perquè el Regne només era Mallorca amb les illes "adjacents". Les altres terres no hi tenien res a veure, -encara que els reis de Mallorca residien al seu palau de Perpinyà- com encara ara un senyor pot ésser propietari de distintes finques o possessions sense que una tengui res en comú amb l'altra.

Els reis de Catalunya-Aragó mai estaren conformes amb la divisió i ja el rei Pere, fill del Conquistador intentà prendre i recuperar el Regne de Mallorca, però com que morí abans de l'empresa, confià aquesta al seu fill Alfons, el qual s'apoderà de Mallorca l'any 1285.

Quan el rei Jaume II de Mallorca tornà rebre, a finals de segle, el regne de mans del seu oncle Jaume II d'Aragó, confirmà als mallorquins els privilegis i franquesses concedits pel Conquistador i va emprendre reformes per donar empena al Regne. L'any 1300 dictà unes ordenances encaminades a fomentar l'agrupament de la població de la part forana, encara molt dispersa, fet que els historiadors han anomenat "fundació" de les viles (que no eren onze com s'ha dit, sinó algunes més). La majoria d'aquestes viles ja existien, com ja he indicat, encara que només fossin petits nuclis de població. A partir d'aquí cada una d'elles començà a tenir batle propi el qual era assessorat per cert nombre de prohoms i exercia el càrrec per un temps no definit. Seguia depenent del batle general de Ciutat i lloctinent general. El creixement de les viles, en aquest seu començament, fou molt lent, i fins a mitjan segle no començaren a tenir certa importància. A Felanitx tenim el cas pintoresc contat per una dona que prestà testimoni a un plet que es produí a la vila l'any 1351, la qual digué entre altres coses que recordava que quan ella era de poca edat la vila era tan poca cosa que quan algú volia vendre un quartí de vi abans d'haver-lo venut ja havia tornat vinagre...

Com he dit, a principis del segle XIV la Ciutat i els seus governants seguien tenint jurisdicció damunt la part forana. És per això que els jurats de la Ciutat i Regne l'any 1312 acudiren al rei En Sanxo, successor de Jaume II, demanant una "bandera" pròpia, per ells i el "Regne" i reberen la confirmació afirmativa. El document diu que aquest distintiu per posar a les vexil·les i altres símbols consistirà amb les barres reials, d'una banda, i el castell (de l'Almudaina) blanc posat en fons lí vid o blau, per l'altra, a la part superior. La redacció d'aquest document és un poc confusa o deficient, és a dir, que hi manca la descripció de la part inferior. Particularment opin que hi hauria d'haver els mateixos símbols de la part superior però contraposats i així tendríem l'actual escut quarterat de Ciutat.

Ramon Rosselló

(Continuarà)

EL CEC,
EL
MOIX
I LA
POR.

REC

REC
REC
REC

REC
REC

REC
REC
REC

Aaa!

MIAU!

FI.

DIARIO DE MALLORCA; 27.01.81

"Mas de doscientos millones de pe setas en efectivo, además de sus- tanciales mejoras en equipamien- tos.../...recibirà el municipio de Ventellós a cambio de conceder licencia municipal para la cons- trucción de la segunda central nuclear..."

Homo! pagesos
si que ho som
però...
No moj han
de voler fer
creure que
són "necessa-
ries" i "bones."

nuclears

01.02.81

El Card Infantil realitzà una excursió a la muntanya de "Es Telegrafo". Es localitzà, a una altura aproximada de 400 mts. una colònia de 10 exemplars d'ESTEPA JOANA (*Hypèricum balearicum*).

L'estepa joana és un arbust baix endèmic de les Balears que fa flors grogues i té les fulles oposades, obtuses, amb nombroses glàndules botides en forma de berrugeta i molt aromàtiques.

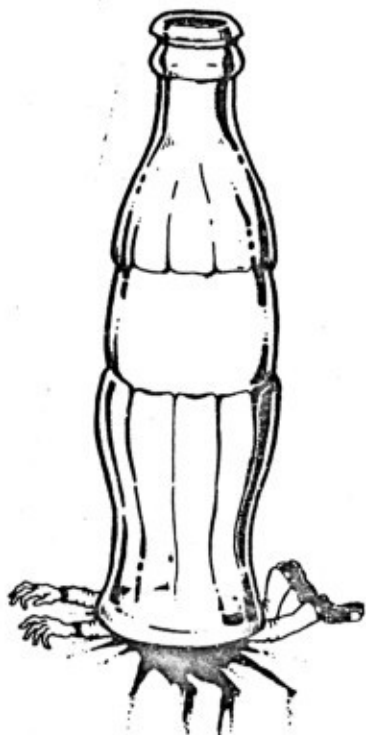
Si algú està interessat en saber de quina planta es tracta, n'hi ha un exemplar en el jardí de l'Església.

natura

els quatre

vida

I nosaltres no en ~~som~~ som
l'excepció.

C
O
L
L
S

pensament

Adesiara
som feble
i el pensament
tresca
paraules abstractes,
velles i gastades;
però...
tammateix el que marca la línia
són
els actes.

guillem pont

SI VOLS LA PAU, NO PREPARIS LA GUERRA

OBJECCIÓ DE CONCIENCIA AL SERVEI MILITAR.

Tots parlem de la PAU, tothom cerca d'una manera o de l'altra una societat fraternal, però la violència es projecta de moltes maneres dins les nostres relacions.

I emperò...

Què passaria si tots els homes anunciassin que des d'ara no participa - rien a cap operació bèl·lica? La transformació radical del món seria una realitat.

Els ESTATS no tendrien capacitat d'iniciativa bèl·lica i així l'amenaça d'un conflicte armat desapareixeria. Però demanaràs qui ha pensat tal UTOPIA? Potser que hagi llegit o hagi sentit alguna cosa referent a joves que ens negam a fer el servei militar: els OBJECTORS DE CONCIENCIA. Els motius que ens duen a això són molt variats: uns es fonamenten en l'ideal religiós, altres en conviccions polítiques, filosòfiques, humanistes... Es critica llavors la "carrera d'armaments", la guerra com a crim contra la humanitat, la injustícia com a font de violència, etc.

Ens parlen de la DEFENSA contra un enemic exterior, però per a nosaltres no col·laborar amb l'enemic o el suposat invasor és la nostra proposta de defensa. L'anomenada DEFENSA POPULAR NO VIOLENTA.

A més pensam que l'enemic real no és el suposat invasor; la invasió que patim és la injustícia, l'opressió, la misèria, la carrera d'armaments... i contra "ell" volem lluitar tot declarant-nos avui OBJECTORS DE CONCIENCIA, propugnant SERVEIS CIVILS AUTOGESTIONARIS i en la lluita quotidiana devora els oprimits.

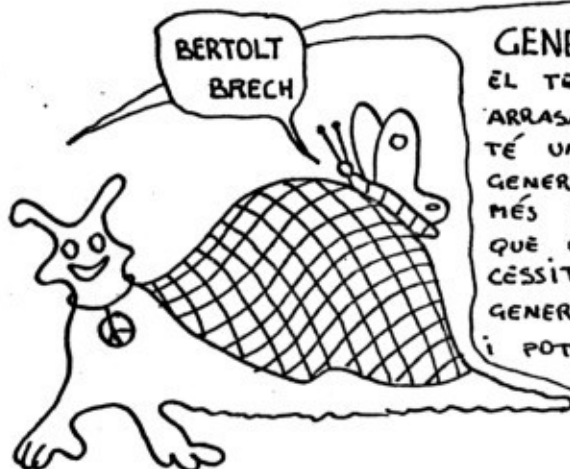
Què proposes? Substituir el SERVEI MILITAR per un SERVEI CIVIL per la PAU.

Com? En lloc d'anar al SERVEI MILITAR (la Constitució reconeix formalment a aquest dret humà), si vols dur a la pràctica una lluita per la PAU, si no tens un "esperit militar", si no vols esser una màquina d'obeir, si no vols utilitzar la violència ni col·laborar amb les institucions que la fomenten, si no vols esser "mozo", tens una alternativa: declara dins el teu reem - plaçament, abans d'entrar dins files, la teva condició D'OBJECTOR DE CONCIENCIA.

SI VOLS LA PAU, NO PREPARIS LA GUERRA.

Ens trobaràs a:

C/ seminario, nº 4
1er pis (local 152
dimarts i dijous
de 6'30 a 9
CIUTAT

GENERAL!!

EL TEU TANQUE ÉS MÉS FORT QUE UN COTXE, ARRASA UN BOSC I ESCLAFÀ CENT HOMES, PERÒ TÉ UN DEFECTE: NECESSITA UN CONDUCTOR.

GENERAL, EL TEU BOMBARDER ÉS PODERÓS, VOLA MÉS RÀPID QUE LA TORMENTA I CARREGA MÉS QUE UN ELEFANT, PERÒ TÉ UN DEFECTE: NECESSITA UN PILOT.

GENERAL, L'HOME ÉS MOLT ÚTIL, POT VOLAR I POT MATAR, PERÒ TÉ UN DEFECTE: POT PENSAR!!

crònica informel

-Que no has d'anar an es ple?
 -O hi ha ple, avui?
 -Idè! No i serà bo. Hi haurà trui!

Es meu confident va tenir raó. Hi va haver trui p'es cap i per sa coa . Per sa part d'es cap, a sa lectura de s'acta d'es ple anterior, es secretari hi havia inclòs dos punts que ell creia que s'havien acordat i per lo vist no era així. Es batle, després d'algunes discussions, els va fer esborrar i començaren s'ordre d'es dia.

Com que pareix esser que quan feren sa carretera nova mos foteren, d'es bocí comprat per posar-hi sa Creu Roja, més tros d'es que fèiem comptes, es nostros capdavaners, mirant d'arreglar es berenar que els havia deixat s'Ajuntament anterior, provaren de tornar sa barrina enrera, pagant, això sí, una indemnització an es propietaris d'es bocí. Aquests suggeriren que s'enfilassen un poc més. Sa Corporació no s'hi avengué i acordaren acabar es tracte i, si de cas, com que no hi cap res més, destinar -ho a zona verda.

Sa comissió d'Esports proposà batiar es camp de futbol amb so nom de "ES MOLETER", en recordança d'es seu benefactor. Hi va haver una contraproposta de que, en lloc de posar es mal-nom, convendria més dir-li "JAIME LLINAS", però quedaren que sa gent el coneixia més p'es Moleter i que aquest seria es nom d'es camp, de la qual cosa jo me n'alegr, perquè si no hi podria haver hagut confusions turístico-propagandístiques.

Llavors parlaren d'urbanitzar es polígons 22, 24 i 26 de "Sa Màniga". S'arremolinaren entorn de sa taula d'es batle per examinar es plans i no mos ne temèrem de res. Me sap greu no poder-vos donar més informació.

S'altre punt feia referència a un escrit d'es Consell on mos notificava que li havíem de fer sebre ses possibles obres municipals del 81, i així p'entura mos donarien qualque subvenció. Es regidor Pont manifestà que ell havia anat molt p'es Consell i que sempre li deien que si havíem de mester cap informe d'es seus tècnics, que només havíem de fer dir-ho. Que daren que ses comissions d'Hisenda i d'Obres serien ets encarregats.

I va arribar es trui de sa coa. Es regidor Perales manifestà que es batle havia promès llevar ses teranyines de la Sala i que, segons es seu criteri, n'hi havia posades més, la qual cosa no li agradava gens. Explicant sa metàfora, va afegir que no sabia si era culpa d'es batle o d'es funcionaris, però que es treballadors de s'Ajuntament ni tenien contracte laboral, ni firmaven fulla de salaris i a alguns ni tan sols els havien donat sa cartilla d'assegurances. Figurau-vos s'escena: un membre destacat de UCD retraient anomalies sindicals an es secretari local de UGT! Se'n veu cada una!

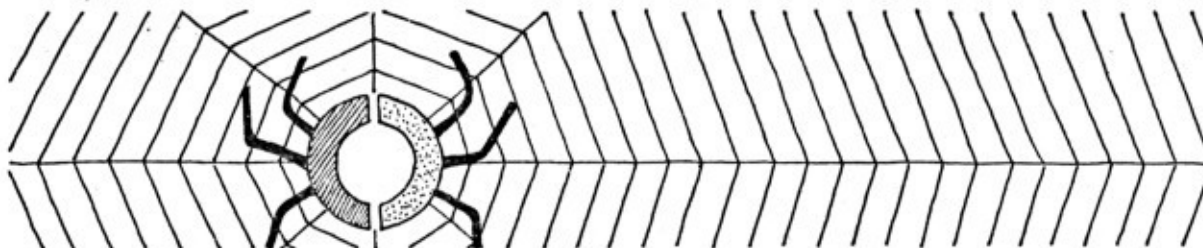
També digué que s'havien oferit 17.000 ptes extres an es femeters i que no els les havien donades. Es secretari apuntà que això no s'havia acordat a cap permanent. Es regidor Perales manifestà que ell creia que sí i que ses coses s'havien d'apuntar quan s'acordaven. Lo que no explicà és el perquè havia firmat s'acta si aquest punt no hi estava inclòs. Coses de sa demagògia...

Es secretari, per sa part que li tocava de lo d'es contractes, va fer notar que ell no era cap entès en assumptes laborals, que si ocupava es lloc de secretari era perquè no li quedava més remei i que no tenia es càrrec gens gelós, que ja l'havia posat damunt sa taula una bona partida de vegades.

Es batle, agafant ses seves paraules, va proposar una votació per veure si es secretari havia de continuar o no, a lo que en Pedro, enfadat, va respondre que no era necessària sa votació, que presentava sa renúncia irrevocable.

Com veis, es meu confident estava ben enterat de lo que passaria en es ple i que començarien a encorralar es batle. Per a mi que no serà sa darrera vegada.

Josep Cortès

costums

Abans ses cases eren molt pobres i no estaven gaire arreglades. Avui, gràcies a Déu, ha vengut es progrés d'es turisme, tothom s'ha fet ric i es poble ha canviat. Ses cases, abans, més o manco eren així:

A davant hi havia s'entrada i un quarto, i algunes també hi tenien sa cuina. S'aiguavés d'enmig i sa cuina estaven enrevoltats de cadires, amb un bufet i algun quadro o retrat d'es familiars. Dins sa cuina era on se feia sa vida durant s'hivern. Hi havia sa foganya, on feien es foc i a mà dreta no hi faltava es cossi, que servia per quan havien de fer bugada es temps que es nostros padrins i avantpassats filaven es bri i després feien fer llençols de drap per dormir. Hi ha un refrany que diu, quan una cosa no és bona, que "és més dolent que sa borra que està davall es trencadors", perquè es lli, abans de filar-lo, l'havien de trencar.

Dins sa cuina també hi havia ets escudellers, plens de plats grans i escudelles i plats comuns damunt de tot. Hi havia ets escudellers per posar ses olles grans i greixoneres que servien per fer ses matances. A sa paret de s'enfront hi estava penjat es llum d'encruia o llum d'oli i sa llumeta d'es petroli. Penjat també hi estava es rosari, que cada vespre, abans de sopar se resava es rosari o sa corona.

A s'entrada hi havia una represa on hi posaven tasses i tassons de vidre. Tampoc no hi faltava s'estaca per penjarhi sa panera d'ets ous, es gerrer, on hi havia ses gerres amb aigua fresca i es rentador per escurar es plats.

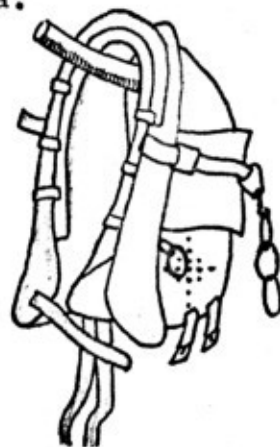
Es vespre se reunien allà, enrevoltant sa llar, amb un bon foc de llenya.

Ses cases estaven empedrades enmig, perquè tenien sa païssa dins es corral i ets animals havien de passar per dins sa casa. Darrera sa porta hi solia haver una estaca on hi penjaven es guarniments i es morrió de sa bèstia. Després d'haver arribat a sa boval li donaven es sopar: sa menjadora plena de palla i una grapadeta de faves i ordi.

Es matins se fressejava p'es carrer i es lleter, que duia ses olles de llet dins un carretó, el tenia adornat amb unes quantes campanetes, i era sa senyal de que ja s'acostava p'es carrers per on havia de passar.

Ses costums d'es poble segueixen cada temporada. Per exemple, comencem quan ve s'hivern.

Sa gent se reunia a una casa d'es carrer i hi feien vetlades i pagaven, cada setmana, uns cèntims p'es petroli que cremaven durant sa vetlada. Ja hem dit que sa gent era molt pobra i, a més d'es jornal, feien una altra feina a ca-seva. Ses dones solien fer càrritx. Ets homos el picaven damunt una pedra que tenien dins sa casa amb un maçot de fusta i una maça. Ses dones feien vencisos per vendre, que servien per fermar ses garbes quan havien segat. Altres cosien sa roba de sa bugada, una altra planxava es llençols de drap i de cotó i emmidonava ses coixineres i camises. Una altra arreglava sa roba blanca... Així passaven es temps a ses vetlades, fins a ses matances.

Francesc Clapés

**Instrument
tradicional
de mallorca**

m. galmés i j. cortés

LES XEREMIES - (I)

L'origen d'aquests instruments no és prou conegut, però, fet i fet, són instruments que provinents de la India, s'escamparen per tot el nord d'Àfrica i per Europa. Les xeremies són usades actualment a l'Orient, al nord d'Àfrica (els berebers), a la Bretanya (el binou), a Irlanda i a Escòcia, a Occitània (la cabrette), al sud d'Itàlia i a Sicília (la zamogna), a Galícia (la gaita), a altres zones mediterrànies, a Mallorca (les xeremies),... (vegeu = els dibuixos).

CABRETTE
(Occitània)

El seu ús fou totalment viu fins poc abans de la guerra, i ho mostra clarament el fet de que el seu repertori s'anava ampliant amb les noves cançons de moda: rumbes, passos-dobles, etc... A quasi cada poble de Mallorca hi havia com a mínim una colla de xeremiers. Actualment queden en tota Mallorca deu o dotze colles que segueixen tocant en distintes ocasions:

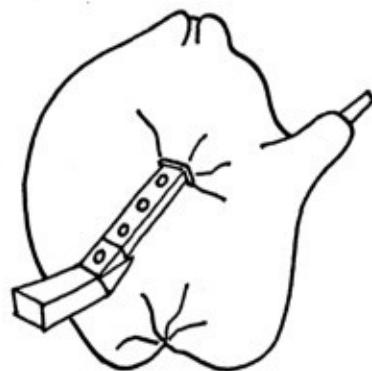
- Als actes oficials de les festes patronals de la majoria dels pobles (toquen l'oferta dins l'església, els cercaviles, anomenats passacalles, ses corregudes de jòies...)

ZAMOGNA
(Sicília)

Un problema hi ha ara: manca d'oferta. Les velles s'han venut quasi totes a turistes, i algunes noves que s'han fet (de qualitat millorable) s'han venut com a rosques a uns preus desmesurats.

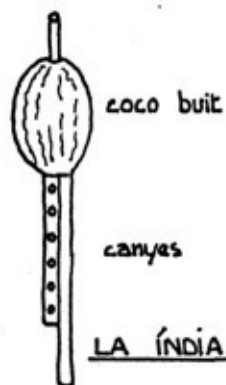
Notes agafades demunt uns apunts d'En Toni Artigues.

ZAMOGNA (Illes de l'Egeu)

A Mallorca, en concret, arribaren probablement durant l'època de la dominació musulmana, ja que fou aquesta l'època d'apogeu d'aquest instrument entre els àrabs. Als documents dels segles XIV-XV ja s'hi troben nombroses referències.

És conegut el seu ús (o d'instruments semblants) a la cort mallorquina, i també el seu ús popular. De fet l'ús en actes oficials i l'ús popular d'aquests instruments ha anat lligat durant tota la seva història.

coco buit

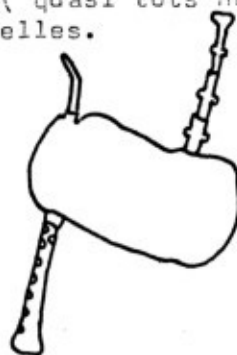
canyes

LA ÍNDIA

- A alguns pobles (Montuïri, Felanitx, Algaida, Alaró) toquen amb els cossiers o cavallets).

- A les agrupacions folklòriques (Aires de Muntanya Escola de s'Ajuntament de Palma, etc...)

- Encara qualche pastor (quasi tots ho eren) les toca guardant ses ovelles.

GAITA
(Galícia)

ES RACÓ DE SA PADRINA

Trapassera estimada,
traïdora que no té fi,
me diu tot es camí
saps que estic d'enamorada!
i jo li dic, estimada,
però no hi estàs de mi,
sinó d'un altre "fradí"
que et té l'amor "gonyada".

"Diven" que en haver dit sí
ja no poren tornar arrera
perquè hi ha una barrera
que tanca fins al morir.

Enamorada cruel
per mi sempre ho hasurada,
voldria vore't penjada
un dia de nigulada
a s'estel més alt del cel.

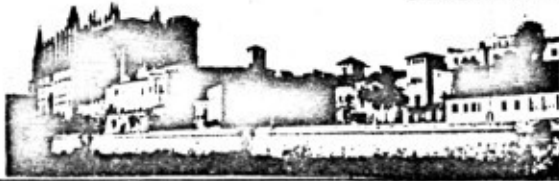
D'onsevua vénga es vent
sempre ve de part de mar,
si és jove deixa'l anar
que no té coneixement.

Joan Rosselló

lletres

Fa un any va morir Llorenç Villalonga, mallorquí, un dels més grans escriptors contemporanis en llengua catalana. Novel·lista eminent, les seves obres més importants són "Desenllaç a Montlleó", "L'àngel rebel", "El lledoner de la clastra" i, sobretot, les novel·les del mite de Bearn que "la Caixa" va publicar l'abril passat en homenatge a l'escriptor. "Mort de dama", publicada el 1931, és l'obra més primerenca i segurament una de les més conegudes de l'autor. Hi ressalta l'humorisme refinat i la crítica social. "Les temptacions", "La novel·la de Palmira" i "Bearn o la sala de les nines" completen el volum de "la Caixa". "Bearn" és, segons els crítics, la millor novel·la de Villalonga. Amb aquest conjunt d'obres, l'autor fa un retrat de la noblesa mallorquina en el moment de la seva decadència. Del 3 al 15 de febrer s'escenificarà al Teatre Principal de Ciutat "Mort de dama", amb una adaptació a cura de Guillem Frontera i una direcció de Pere Noguera. Ha promogut aquestes representacions el Consell General Interinsular, que així vol retre homenatge a Llorenç Villalonga.

P. J. Llull

EL NIÑO QUE VOLABA de Víctor Manuel

Todos volaban tan bajo,
y él se remontaba a las nubes más altas.
Crecieron sus alas, menguaron sus brazos
y fué construyendo su nido en un árbol.
Vaya sorpresa en las casas
cuando una mañana,
por la chimenea se fué de la casa,
y al ver cielo abierto extendió las alas.
Como mariposa en el cielo volaba.

Fueron muy sabios doctores
los que le pidieron la pluma de un ala,
para analizarla,
pero al separarla la oyeron quejarse,
convertida en agua.

Pronto se fué de la escuela
porque distrafa la clase, y al dar la lección
se subía a la araña del techo;
sin ser necesario salía al recreo revoloteando.

Le visitaron museos de todos los mundos;
la jaula de oro le ofrecen algunos;
fortunas inmensas maltratan su orgullo
y un jeque le quiso hacer novio suyo.

Todo su afán consistía en sentirse muy libre,
romper las amarras, beberse la vida,
pasar de ataduras, de casa y familia
y sólo regirse por leyes no escritas.

La Fundación Rockefeller son sus propietarios,
porque le cazaron remontando el tajo,
y todo Manhattan respira aliviado.
Al fin consiguieron el niño tan raro.

una cançó

fulles de bloc

LLUITAR PER A LA NOSTRA TERRA

Jo he nascut a una illa hermosa
 enmig d'un mar d'aigües pures i clares,
 on la blavor de les ones que mena
 es romp a la platja.
 De joventut pareix que està plena
 quan els ametlers ella té florits
 i amb els pinars escampats en ella
 com si fos un paradís.
 És bella com les seves germanes,
 de les muntanyes fins a la vall,
 i per noltros és tan estimada
 com si de la nostra mare es tractàs.

Perquè:

Tot això és la nostra terra,
 a ella l'hem d'estimar,
 i per guardar la nostra terra
 per ella hem de lluitar.

I avui, si tocau amb sos peus en terra,
 vos donareu compte de la situació,
 d'així com ens han deixat la nostra illa:
 en plena destrucció.

URBANITZADA: això és el que està.
 Per les cales i voreres de mar.
 Tan sols mos queden uns quants reconcs
 que els hem de saber guardar.
 Però si nosaltres ho miram bé,
 la gent de pobles i de ciutat,
 oh! mallorquins, que això és la terra
 dels descendents i avantpassats.

Perquè:

Tot això és la nostra terra
 a ella l'hem d'estimar,
 i per guardar la nostra terra
 per ella hem de lluitar.

Rafel Duran

ACORDS DE L'AJUNTAMENT

El dia 21, a les set del capvespre -hora de senyor o de des-
 enfeinat-, es va fer un ple extraordinari amb un únic punt a
 l'ordre del dia: veure si contractaven un secretari.

Pareix esser que l'únic disponible és el de Son Servera, i,
 malgrat esser interí i d'una categoria inferior a la que cor-
 respon a Sant Llorenç, quedaren que mirarien de llogar-lo.

El secretari va fer constar la possible il.legalitat de l'as-
 sumpte, però digueren que ja veurem!

No parlaren ni dels dies que havia de venir, ni de lo que ha-
 via de cobrar, ni de si en sabia o no, però és igual. Tanma-
 teix, què té més!. Se veu que les coses, aquí, es fan així.

Josep Cortès

PARTICIÓ DE TERMES (i IV)

E après de aquí se partiren e enaren recta línea e via circa docentes passes de distancia prop lo marge dels Campassos a una rota demunt circa vint passes prop passaren altre fita ab ses fioles ab carbons, caragols, cals y tets la qual fita respon a un cap a la fita possada a la rota de Antoni Uquet y laltre cap tira devers la Esquerda.

E après de aquí se partiren e enaren recta línea y via circa tres centes passes de larch de la fita possada e passaren altre fita ab ses fioles ab caragols, carbons, cals y tests prop una bardissa circa deu passes la qual fita mira a un cap a la fita posada y a laltre cap mirant a la muntanye dita la Esquerda y finen equi en posar mes fites per eesser la muntanye aspre y roquosa.

Mes avant ab la present sentença comdamnan lo dit m.^o Francesch Miquell Ballester en pagar y restituir a la part altre aço es el Senyor Michel Luis Togores tots los delmes aura presos fins lo die present tant de gra com de bestlars et alias los quals delmes segons avem vist ara al delme del abadlat que es del dit Senyor Togores y ninguna de les parts en despeses comdemnant. = Cristophol Serra, lochtinent de batle, Barthomeu Cabrer boguet lochtinent de Procurador reyal, Pere Alcover, Juan Juan, per mossen Gilabert.

Lata lecta et publicata fuit predicta sententia per me Raymundus Lull, minorem, unus ex scribis curie ville de Manachor, de mandato honorabili dicti locumtenens honorabili bajuli die veneris vigesima sexta mensis augusti anno a nativitate Domini MD lxxx, hora terciam superius assignata, presentem pro parte una honorabile Bartholomeo Domenge procuratore magnifici Michaelis Togores et pro altera vero absente habita pro presente, presentibus pro testibus honorabilibus Martino Galmés et Nathale Blanquer ad hoc vocatis et assumptis.

Et publicata dicta sententia viva voce, honorabilis Bartholomeus Domenge procurator magnifici Michaelis Togores sentiens se a dicta sententia in capite expensarum quam plurimum gravatum appellavit ad illustrem dominum Procuratorem regium Majoricarum. In capite expensarum tantum et non alius ad illustrem dominum Procuratorem regium Majoricarum que apposito fuit admisa per honorabili locumtenens honorabili bajuli fiet in quantum et non aliter ad dictum illustrem dominum Procuratorem regium: quare causis etc.

Et die Dominica xxvij mensis augusti anno a nat. Domini MDlxxx comparavit magnificus Franciscus Michaelis Ballester et obtulit appellationem tenoris sequentis:

Molt honorable balle e promens. Mols gran agravi y perjuy a stat fet en aquesta part per vosaltres tant en aver fitat sens primer fer provisió entre les parts aço es lo Magnific Senyor Miquel Luis Togores, y aquesta part oides amplament aquelles com ere rahó y justicia y ho manave la letra del illustre Sr. Miquel de Pacha procurador real del present Regne, com encare en moltes altres coses les quals se deduiran en son cas y lochs; per tant aquesta part aço es Francesch Miquel Ballester sentintse molt agraviat de qualsevol cosa que alau feta protestant de nullitat de tot quant aveu fet y proceit, provoca y appella a la S.C.R.M. y a son Procurador real o aquell aquí tocara demenant etc. requerint etc. protestant etc. volent etc. y de despesas danys etc. aliter etc.

Qua quidem appellationem oblata honorabile Christophoro Serra locumtenentis honorabili Bajuli lecta ilico idem et illius tenore audito providit et providendo admisit dictam appellationem ad illustrem Procuratorem regium Majoricarum sicut in quantum litteram per illustrem dominum Procuratorem regium provisam; quare etc.;

ARX. PROTOCOLS, L-gajo con 217 testamentos e inventarios de Juan y Ramon Llull notarios, 1501 a 1583

roda de premsa

A darreries de l'any passat, el president Albertí convidà a un representant de Flor de Card, com a membre de la Premsa Forana, a una roda de premsa i a un dinar que es celebrà a Ciutat. En representació nostra hi va anar el director de la revista, en Bartomeu Domenge, que va fer un extracte del que es va dir a la reunió.

PROPORCIONALITAT-PARITAT ENTRE LES ILLES.

Creu que, en resum, el PSOE defensa la prioritat dels consells insulars, mentre que la UCD dóna més importància a l'Assemblea. Particularment opina que ambdues postures són bones, però que la proposta per la UCD garantitza una major governabilitat de les Illes.

BANDERA DE LA COMUNITAT AUTONOMA.

Hi ha un enfrontament entre les diverses tendències polítiques, i el fet de decidir-se cap a la quatribarrada simple o cap a la del castellet, significaria crear molt de descontent.

UCD no accepta la quatribarrada, ja que podria arribar a ser anticonstitucional per esser ja la bandera d'una altra comunitat autònoma.

La "Comissió dels onze" proposà una fórmula mixta, amb una bandera quatribarrada amb l'escut del Consell enmig. De totes maneres aquesta bandera, de moment, està "aparcada".

S'està cercant una bandera que, respectant al màxim la història, serveixi per a tots.

PROPORCIONALITAT-PARITAT ENTRE CIUTAT I LA PART FORANA.

El President creu que actualment aquest tema ja està corregit, degut a la poca distància entre els pobles i Ciutat, enc que pugués haver tengut importància quan les comunicacions eren més lentes.

Actualment no hi ha enfrontaments entre Ciutat i la Part Forana, hi ha interessos distints, però no lluita.

POLÍTICA CULTURAL.

Es vol fer una política de biblioteques, aportant fons a les municipals. La política cultural és, per al President, el tema més conflictiu, i es vol anar cap a una cultura amb més participació i que sigui més popular.

DADES IMPORTANTES DE LA PRE-AUTONOMIA.

Negatiu: El canvi de via de l'article 151 al 143 per arribar a la constitució de la comunitat autònoma.

Positiu: -El pronunciament de l'Assemblea de UCD del febrer passat cap a requerir institucions plenes, sens qüestionar les vies.

-La formació, per totes les forces polítiques, de la "Comissió dels onze", i haver arribat a un acord de bases per a la redacció de l'Estatut.

Bartomeu Domenge

de pilotes

El camp de futbol i la pista de tenis són del poble, és a dir, de TOTS els llorencins.

El camp de futbol ocupa una extensió unes QUINZE vegades superior al de tenis.

Els que els agrada jugar a futbol no han de pagar RES. Els que els agrada jugar a tenis han de pagar 150 PTES. cada hora.

El camp de futbol té CATORZE focus. El de tenis en té QUATRE, quan a qualsevol altra pista n'hi ha VUIT.

Els que juguen a futbol no paguen RES de llum. Els que juguen a tenis paguen CINQUANTA ptes. cada hora.

¿Creis que és la manera més adequada per fomentar altres esports que no siguin futbol?

¿Creis que és just que hi hagi privilegis?

josep

balanç A 31 DE DESEMBRE DE 1980PARROQUIA DE SANT LLORENÇEntrades

Matrimonis i funerals 56.700
 Subvenció del Bisbat 100.000
 Bacines ordinàries 256.123
 Donatius diversos 67.936
 Altres entrades 2.310
 Total 483.069

Sortides

Despeses de personal 221.573
 Despeses d'immobles 67.604
 Despeses de funcionament 46.844
 Activitats pastorals 141.381
 Altres despeses 20.249
 Total 497.651

Sumen les entrades 483.069
 Sumen les sortides 497.651
 Saldo de l'any 1980 (negatiu) .. 14.582
 Saldo anterior (1979) (positiu) 35.168
 Saldo a 31-12-80 (positiu) 20.586

Comptes especials

Aquest apartat comprèn les obres de reforma de S'Oratori, o sia, sagris -
 tia nova, amb tot lo que suposa de FEINA i MATERIAL de picapedrers, fus-
 ters, electricistes, fontaner i ferrer. Hi hem inclòs també la compra de
 dos guarda-robes, una taula grossa i una de petita, una raconera, els qua-
 tre solomons del presbiteri, pintura, etc. amb l'afegitó de l'adob de la
 canal i cornisa de la fatxada de la rectoria.

Tot això ha costat 1.861.015
 Pagat 760.838
 Deute a 31 de desembre de 1980 ..... 1.100.177
 Lo que hem pagat per les obres ha estat recaptat així:
 Bacines extraordinàries i donatius diversos ... 493.689
 Caixonet de la Mare de Déu Trobada 267.149
 Total 760.838

Contribució a les necessitats de l'Església Diocesana i Universal:

Capta per diverses necessitats ... 4.302
 Capta per la fam en el món 33.150
 Capta pel Seminari 12.877
 Capta per Mallorca Missionera ... 19.465
 Capta per Càritas (Corpus) 28.520
 Capta pel Domund 39.290
 Capta per migracions 4.357
 Capta per Càritas (Nadal) 52.207
 Capta per Càritas (Dijous Sant) . 14.490
 Total 208.658

Notes

El llibre de comptes està a disposició de totes aquelles persones que el
 vulguin consultar.

Les Festes de la Mare de Déu Trobada varen donar un superàvit de 17.296.
 Finalment, arribin a tots les nostres GRÀCIES més sinceres i corals per
 la vostra generosa col.laboració -personal i econòmica- sense la qual se-
 ria totalment impossible fer totes les millores que feim.
 Moltes gràcies a tots!!

Els vostres amics

Joan Rosselló

Ramon Lladó

Sant Llorenç des Cardassar, 31 de desembre de 1980

nota

Corresponent a la invitació que ens feu el seu delegat, en Rafel Prohens,
 Flor de Card va assistir a la inauguració de la nova oficina de la Caixa
 Rural a Son Carrió, el passat 30 de gener.

La festa fou prou concorreguda -crec que hi va anar tot el poble- i en
 acabar es va fer un refresc a ca Ses Monges. També hi assistiren corres-
 ponsals de Premsa Forana i el Conseller d'Agricultura Pere Llinàs.

A. Sansó

C. D. CARDASSAR

Intentaré dar un repaso a la actuación del C.D. Cardassar durante este mes del inminente año 1981.

Verdaderamente se pasó con apuros la semana pasada, donde las bajas proliferaron, sin otra trascendencia, sino la confirmación como equipo puntero de esta II Regional. Así vimos como se impuso, en su feudo, al siempre temible J. Sallista, de la ciudad de la piel, y cuando parecía un paseo triunfal con el liderazgo en la mano, por poco se nos atragantan los vótores, y a punto estuvimos del tropiezo con el modesto "Ca's Concos", equipo que muchos forofos esperaban, para sacarse la espina del año pasado, donde según informaciones, se armó un altercado de padre y muy señor mío, pero una vez más tuvieron que tragar la hiel de la derrota.

Es este partido, con un debut bastante bueno, se presentó el nuevo fichaje del C.D. Cardassar, Sr. Timoner, todo un veterano, procedente del C.D. Muro, que a petición nuestra se ha prestado a defender los colores del club y fortalecer la ya de por sí buena defensiva.

Hoy, día 25, salimos de inmediato para Sta. Maria, uno de los eslabones más difíciles, ya que con una buena clasificación y en su feudo, querrá enseñar sus agallas.

Verdaderamente así ha sido. Después de unos primeros quince minutos arrolladores y con un gol a su favor, el Sta. Maria ponía muy cuesta arriba la conservación del liderazgo. Pero una vez más hemos visto a un Cardassar, que como uno al reponerse de un trastorno, va paulatinamente organizando su defensa, para avanzar su línea de contención a medida que el tiempo transcurría, constantemente la puerina lo esperaba, con beza, el gol del empate, y griterío, que el árbitro colorea atenerse, permite el partido, no sin valentía, pudimos pre-

Morete, con centro pasado, perdiéndose el balón con los rematadores por el suelo y el AY!! en la boca de los espectadores.

Morete, con centro pasado, perdiéndose el balón con los rematadores por el suelo y el AY!! en la boca de los espectadores.

El equipo alevín también inicia con buen pie el año 1981. Si bien se ha presentado para el equipo más representativo, no menos halagüeño, se presenta para las esperanzas. Así tenemos en tercer lugar de la clasificación a estos muchachos, que a pesar de sus desventuras, no dan el brazo a torcer. Esperemos que Ferrer, dentro de poco pueda contar una vez más con todos sus efectivos, y el traspies sufrido por lesión no haya afectado a su moral y ganas de hacer deporte.

Los alardes hechos con los de arriba y los de abajo, se pueden aumentar con los intermedios. El equipo infantil va escalando números en la tabla, con un empuje inusitado, con tal engranaja futbolístico, ufanos, los aficionados podremos decir: Estos sí que tienen cuerda pa rato!

M. Sureda

ELECTRODOMESTICS
I
FONTANERIA

ORDINAS - FEBRER
Ma. Jor., 22 - T. 569100

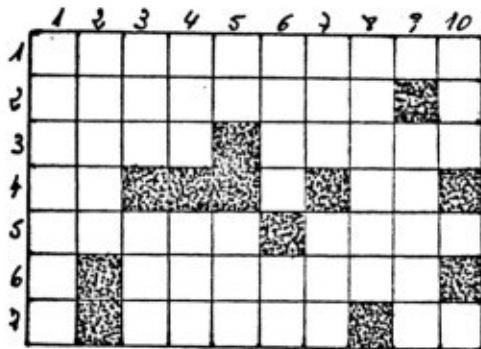
Francisco Umbert Perelló
CA'N XESC

Reparaciones Eléctricas del Automóvil
c/. Clavel, 20 - Telef. 56 90 67
SAN LORENZO (MALLORCA)

LA EQUITATIVA
asegurances
ALFA

bernat polit

si lleu... per m.galmés

HORIZONTALS.- 1-Beneficent. 2-Que adula.Vocal. 3-Treball fet en fils entrellagats.Pa-
raules en lloança de algú o d'alguna cosa.
4-Símbol químic de l'Americi. Vocal.Negació
5-Obra de cosir, brodar, etc. en què s'ocu-
pen les dones. Antic nom d'Irlanda. 6-Cin-
quanta. Guarnir alguna cosa d'ornaments. 7-
Vocal. Ansa. Cara del dau marcada amb un
punt. **VERTICALS.**- 1-Acció en la qual dos
exèrcits enemics es baten l'un contra l'al-
tre. 2-Inflor deguda a infiltracions sero-

ses en el teixit cel·lular. 3-No existent. Crida, pregó. 4-Nom de lletra
Poema líric. 5-Nota musical. Licor. 6-Representació mental d'una cosa
real o imaginària. Consonants. 7-Hortalissa. Nom de lletra. 8-Figura de
llenguatge que consisteix a dir el contrari d'allò que hom vol donar a
entendre. 9-Vocal. Lligadura, boina. 10-Príncep sobirà d'una nació. Vo-
cal. Símbol químic del sofre.

R S A L E I N A I U Q T L
R M E S S I O N S J S L
B C S D B E F G H E U I
M N C N Y I O P T K A R
D D A M E S T R S T O L
M O C P Q R A J A L E Ç
P E S L P C N R L E U P
N R N Y N J U M A E R I
A G A B I L L A R R S G
P E T R E F O P Ç S A
R L O T E R I A R R I
S T A L M B C A D A N T

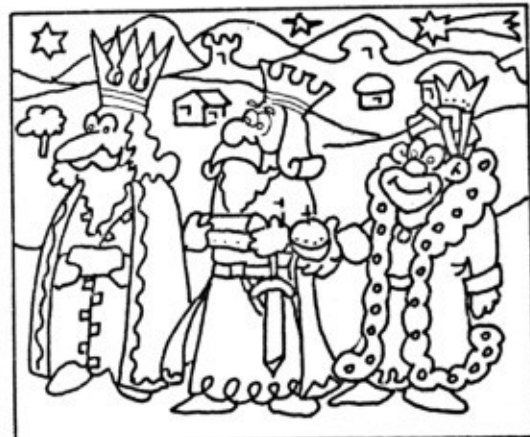
Els noms de deu jocs.

E N D E V I N A L L A

Què és una cosa
forta com a barra de porc,
negra quan està en es foc
i blanca quan està cuita.

F U G A D E V O C A L S

. S D. R R. R, . . S P R. M. R, T. T H.
T., S. S. S R. T. S N. L' H. P R. -
N. N

En el dibuix de l'esquerra hi ha set diferències.

SOLUCIONS

- ES DARRER, O ES PRIMER, TOT HO TÉ, SI
SES RATES NO L'HI PRENEN -
- SA CALÇ -

B E N E F I C I A R
A D U L A D O R
T E L A E L O C I
A M A N D A
L A D O R E I R E
L A D O R N A R
A M A N S A V A S

A L E I N I U D
M E S S I O N S
S B E U
C I A T A
D A M E S T R
C A L A
S C R L
E U
B I L L A R S
E
L O T E R I A
A

darrera planaFLOR DE CARD

Bolletí-revista del Card,
 Centre Cultural de Sant Llorenç des Cardassar
 carrer Mn. Galmés, 67.
 Gener de 1981, número 54
 Dipòsit legal 765-73
 Director: Bartomeu Domenge i Amer
 Cap de redacció: Josep Cortès i Servera

TAULA

Portada

2	Reflexions	Guillem Nadal
3	Alcem el cap!	Antoni Sansó
4	Lanza del Vasto	Rafel Melis
5	Espipellades	Guillem Pont
6	La bandera, l'escut...	Josep Cortès
7	El cec, el moix i la por	Ramon Rosselló
8	Els quatre clotets	Tomeu Matamales
9	Si vols la pau...	Guillem Pont
10	Crònica informal	Grup d'Objectors
11	Costums	Josep Cortès
12	Instruments tradicionals	Francesc Clapés
		M. Galmés
		J. Cortès
13	Es racó de sa padrina	Joan Rosselló
	Lletres (Llorenç Villalonga)	P.J.Llull
	Una cançó	Víctor Manuel
14	Fulles de bloc	Rafel Duran
	Acords de l'Ajuntament	Josep Cortès
15	Història	Ramon Rosselló
16	Roda de premsa amb Albertí	Bartomeu Domenge
	De pilots	Josep
17	Balanç	Joan Rosselló
		Ramon Lladó
	Nota	A. Sansó
18	C.D.Cardassar	M. Sureda
19	Si lleu...	M. Galmés

COL.LABOREN

Confecció	Elisabet Nicolau
Tresoreria i difusió	Guillem Quina

NOTA

Els articles apareguts en aquesta revista expressen únicament la opinió dels seus propis autors.

subscriviu-vos a

**flor
de card**

la millor revista del poble